

Sygn. akt VIII U 1065/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2016 r. w Gliwicach

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

przy udziale B. Z.

o podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania A. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 31 marca 2016 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne dla odwołującej A. F. z tytułu zatrudnienia u płatnika Z. B.: w miesiącu listopadzie 2015 r. w kwocie 4350 zł (cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt złotych), w miesiącu grudniu 2015 r. w kwocie 2755 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt pięć złotych), w miesiącu lutym 2016 r. w kwocie 145 zł (sto czterdzieści pięć złotych);

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz odwołującej kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 1065/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 marca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonej A. F. z tytułu zatrudnienia u płatnika Z. B. :

- w miesiącu 11/2015 r w kwocie 1.900,00 zł,

- w miesiącu 12/2015 r w kwocie 1.203,37 zł,

- w miesiącu 01/2016 r w kwocie 0,00 zł,

- w miesiącu 02/2016 r w kwocie 0,00 zł,

Organ rentowy wskazał, że w toku postępowania wyjaśniającego ustalił, że A. F. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika Z. B. od dnia 02.11.2015 r. Płatnik składek w imiennych raportach wykazał następujące podstawy wymiaru składek : w miesiącu (...) r – 4.350,00 zł, w miesiącu 12/2015 r – 2.755,00 zł, w miesiącu 01/2016 r – 0,00, w miesiącu 02/2016 r – 145,00 zł. Ustalono ponadto, że A. F. w dniu 30.10.2015 r zawarła z Gabinetem Weterynaryjnym lek. wet. B. Z. umowę o pracę na okres jednego roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku asystenta weterynarii z wynagrodzeniem w wysokości 4.350,00 zł brutto miesięcznie. Od dnia 21.12.2015 r. A. F. była niezdolna do pracy w związku z ciążą.

Zdaniem organu rentowego wątpliwości budzi fakt podpisana umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem ustalonym w wysokości 4.350,00 zł w czasie ciąży, tj w okresie poprzedzającym ewentualne zachorowanie związane z ciążą, czy też wypłatą zasiłku macierzyńskiego przy jednoczesnym zatrudnieniu u innego pracodawcy w wymiarze 1/2 etatu oraz prowadzeniu działalności gospodarczej przez ubezpieczoną. Organ rentowy zarzucił A. F. brak kwalifikacji i wykształcenia pozwalających na wykonywanie pracy, ponadto wskazał, że ustalone wynagrodzenie ubezpieczonej w zacytowanym stopniu przewyższa wynagrodzenie byłych pracowników firmy. W dalszej kolejności organ rentowy wywodził, że w okresie zatrudnienia ubezpieczonej B. Z. nie zatrudniała innych pracowników, również w okresie niezdolności do pracy A. F. nie został zatrudniony żaden inny pracownik a jej obowiązki wykonuje sama właścicielka firmy. Ponadto płatnik składek nie dostarczył żadnej dokumentacji potwierdzającej faktyczne wykonywanie powierzonych obowiązków, do wypełnienia których zobligowana była ubezpieczona.

Organ rentowy stwierdził, że ustalone warunki wynagradzania za pracę nie odpowiadały zatrudnieniu, ale zostały uzgodnione w celu uzyskania nieproporcjonalnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego -zasiłku chorobowego a następnie macierzyńskiego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła A. F. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia u B. Z. w następujący sposób: w listopadzie 2015 r w kwocie 4.350 zł, w grudniu 2015 r w kwocie 2.755 zł, w styczniu 2016 r w kwocie 0,00, w lutym 2016 r w kwocie 145,00 zł.

W uzasadnieniu odwołania podniosła, że umówione wynagrodzenie w kwocie 4.350 zł stanowi kwotę niemal identyczną z kwotą średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. Kwota 1.900 zł wskazana przez organ rentowy jako podstawa naliczania składek zdaniem odwołującej nie może być uznana za rzetelnie ustaloną, a ZUS nie wyjaśnił podstawy jej naliczenia. Odwołująca podniosła ponadto, że oprócz doświadczenia zdobytego jako technik (asystent) weterynarii, posiada doświadczenie i umiejętności związane z prowadzeniem codziennego ruchu w klinice weterynarii, a także dysponuje szerokimi znajomościami zawodowymi z przedstawicielami producentów leków i wyposażenia leczniczego, szczególnie wartościowymi z punktu widzenia codziennej działalności kliniki płatnika. Odwołująca wywodziła, że w obecnym stanie prawnym technik weterynarii (asystent) nie musi legitymować się szczególnym wykształceniem, niezbędną wiedzę i doświadczenie może uzyskać w toku pracy w klinice weterynaryjnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

B. Z. na rozprawie w dniu 30 września 2016r. poparła stanowisko odwołującej.

Sąd ustalił, co następuje:

A. F. studiowała zootechnikę na Politechnice w K.. Studia zakończyła na trzecim roku i od 01 grudnia 2012 r rozpoczęła pracę w Klinice (...)C w Z., na stanowisku recepcjonistki, wykonując także czynności asystenta lekarza weterynarii. Do jej obowiązków należało rejestrowanie pacjentów, rozliczanie wizyt pod względem finansowym, zamawianie i przyjmowanie towarów, wprowadzanie faktur zakupowych do systemu komputerowego, sprawowanie opieki nad magazynem leków. Odwołująca kontaktowała się z klientami, z firmami pertraktując upusty na leki. Ponadto wykonywała wszystkie czynności zlecone przez lekarza weterynarii tj, pobierała zwierzętom krew, wykonywała badania laboratoryjne, opiekowała się zwierzętami w szpitalu, podawała leki, kroplówki, asystowała przy zabiegach, podawała narzędzia lekarzom prowadzącym zabieg, monitorowała czynności serca i oddechu zwierząt. W tym okresie na zasadzie wolontariatu współpracowała ze schroniskiem dla zwierząt.

/dowód: zeznania świadka J. K. k 58, zeznania odwołującej k 62/

Wynagrodzenie odwołującej od początku zatrudnienia wynosiło 1.900 zł brutto. Miesięcznie odwołująca otrzymywała średnio 2.000 zł netto, gdyż oprócz wynagrodzenia zasadniczego pracodawca wypłacał premie. Odwołująca wielokrotnie występowała do pracodawcy z wnioskiem o podwyżkę, której nie otrzymała z uwagi na politykę finansową firmy. W związku z powyższym podjęła decyzje o zmianie pracy.

/dowód: zeznania świadka J. K. k 58, zeznania odwołującej k 62/

Propozycję zatrudnienia otrzymała od B. Z., która od 2013 prowadziła własny gabinet weterynaryjny i korzystała z usług Kliniki (...)C, w której m.inn robiła zdjęcia rentgenowskie. W czasie wizyt w Klinice (...) obserwowała pracę odwołującej. Spodobał jej się styl pracy A. F., podejście do klientów, zwróciła uwagę na jej zdolności manualne, które są bardzo potrzebne w pracy ze zwierzętami i szeroki zakres obowiązków związany z obsługą chorych zwierząt, z którymi radziła sobie odwołująca. B. Z. poszukiwała pracownika na stanowisku asystenta, który będzie jej pomagał i jednocześnie zajmował się obsługą techniczną. Odwołująca spełniała te oczekiwania, w związku z tym B. Z. złożyła odwołującej propozycję pracy w jej gabinecie na stanowisku asystenta weterynarii. Strony długo prowadziły pertraktacje dotyczące wynagrodzenia odwołującej. Ostatecznie ustaliły wynagrodzenie na poziomie 4.350,00 zł brutto.

/dowód: zeznania B. Z. k 60/

W dniu 30 października 2015 r B. Z. zawarła z A. F. umowę o pracę na czas określony jednego roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku asystenta lekarza weterynarii z wynagrodzeniem w wysokości 4.350 zł brutto.

W listopadzie 2015 r na prośbę dotychczasowego pracodawcy Kliniki (...)C, zmieniony został wymiar zatrudnienia odwołującej na 1/2 etatu. Pracodawcy zależało bowiem na tym by A. F. wyszkoliła swojego następcę.

/dowód: zeznania świadka J. K. k 58/

Do obowiązków odwołującej w okresie zatrudnienia u B. Z. należała rejestracja pacjentów, przyjmowanie towarów, wprowadzenie faktur do systemu komputerowego, negocjacje z kontrahentami, bezpośrednia pomoc przy zabiegach lekarskich jak pobieranie krwi, nastawianie krwi do badań laboratoryjnych, pielęgnacja sprzętu laboratoryjnego, uzupełnianie opisów wizyt lekarskich, przyjmowanie i wydawanie pacjentów. W listopadzie 2015 r odwołująca m.inn przyjmowała i asystowała przy zabiegu psa należącego do K. K..

/dowód: zeznania B. Z. k 60, zeznania świadka K. K. k 60/

Odwołującą pomogła B. Z. w zdobyciu kontraktu na obsługę schroniska dla zwierząt, który przynosi stałe, wymierne korzyści finansowe.

/dowód: zeznania B. Z. k 60, zeznania odwołującej k 62/

Godziny pracy odwołującej u B. Z. dostosowane były do godzin pracy w Klinice (...) S.C.

/dowód: listy obecności w aktach osobowych i aktach rentowych/

Na początku listopada odwołująca dowiedziała się, że jest w ciąży. Karta ciąży założona została przez lekarza prowadzącego ciążę w dniu 04.11.2015 r. Odwołująca była w tej dacie w 9 tygodniu ciąży. W karcie ciąży dzień 4.11.2015 r oznaczony został jako dzień pierwszej wizyty.

W dniu 18 grudnia 2015 r odwołująca trafiła do Szpitala z rozpoznaniem ryzyka poronienia. Od dnia 21 grudnia 2015 r odwołująca była nieobecna w pracy.

/dowód: dokumentacja medyczna k 70, karta ciąży w aktach rentowych/

Z momentem przejścia A. F. na zwolnienie lekarskie, obowiązki odwołującej przejęła B. Z. i częściowo lekarz weterynarii J. P.. B. Z. poszukiwała pracownika, który mógłby zastąpić odwołującą. Obecnie zatrudnia stażystkę w ramach umowy o zorganizowanie stażu. Do obowiązków stażystki należy asysta przy zabiegach, opieka przed i pooperacyjna nad pacjentem, przygotowanie sali pooperacyjnej, wykonywanie iniekcji, podawanie leków, wykonywanie badań laboratoryjnych, prowadzenie dokumentacji, rejestracja pacjentów, obsługa pacjentów objętych hospitalizacją.

/dowód: zeznania B. Z. k 6, umowa o zorganizowane stażu k 56/

Według informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z. z 27.09.2016r B. Z. w zeznaniu podatkowym za 2014r.z tytułu prowadzonej działalności wykazała przychód w wysokości 124.484,26 zł, za rok 2015 r przychód w wysokości 159.206,37 zł, poniesioną stratę w wysokości 12.722,92 zł.

/dowód: pismo Naczelnika US w Z. k 69/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej opisane dowody.

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy, jako kompletny i wiarygodny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznania odwołującej, B. Z. i świadków pokrywały się i uzupełniały, nadto znajdowały odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym. Świadczenie zgodnie opisali zakres obowiązków odwołującej w okresie zatrudnienia w Klinice (...) oraz w okresie zatrudnienia u B. Z..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.121, ze zm.), zwanej ustawą systemową, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów.

Po myśli art. 11 ust. 1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 12, zaś według art. 12 ust. 1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy systemowej, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Za pracownika natomiast – w myśl art. 8 ust 1 – uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem, że jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 – dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

W myśl art. 46, ust. 1 wskazanej wyżej ustawy płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Natomiast po myśli art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 1 ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe oraz wypadkowe z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zgodnie z treścią §2 ust 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U nr 78, poz 465), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie imiennym uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy- stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

Zgodnie z treścią § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy 9Dz.U nr 62, poz.289, z poz.zm), w celu obliczenia wynagrodzenia ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik za pozostałą część tego miesiąca otrzymał wynagrodzenie określone w art. 92 kodeksu pracy, miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez 30 i otrzymaną kwotę mnoży przez liczbę dni wskazanych w zaświadczeniu lekarskim o czasowej niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc. Przepis ten stosuje się odpowiednio w przypadku nieobecności pracownika w pracy, w okresie której pracownikowi przysługuje zasiłek przewidziany w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Wreszcie, art. 83 ust. 1 ustawy systemowej przyznaje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencje do wydawania decyzji w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności między innymi: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

W niniejszej sprawie nie był przedmiotem sporu fakt podlegania przez A. F. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownika zatrudnionego u B. Z.. Fakt zatrudnienia jej przez tego płatnika składek, okres zatrudnienia i faktyczne świadczenie pracy przez odwołującą nie były bowiem negowane przez organ rentowy.

Przedmiotem sporu była natomiast wysokość podstawy wymiaru składek ustalona przez strony umowy o pracę od 1 listopada 2015r.do lutego 2016 r.

W ocenie organu rentowego, ustalenie wynagrodzenia w wysokości 4.350 zł miało na celu jedynie zapewnienie ubezpieczonej możliwości skorzystania z wyższych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. ZUS powołał się na nieważność postanowień umowy dotyczących wysokości wynagrodzenia z uwagi na ich niezgodność z zasadami współżycia społecznego.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że oświadczenia woli o zawarciu umowy o pracę z wynagrodzeniem 4.350 zł nie zostały złożone dla pozor.

Pozorność w rozumieniu art. 83 § 1 k.c., w związku z art. 300 k.p., to wada oświadczenia woli polegająca na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony muszą być zgodne co do tego,

aby wspomniane oświadczenie woli nie wywoływało skutków prawnych. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą nie można przyjąć pozorności oświadczenia woli o zawarciu umowy o pracę, z wysokim wynagrodzeniem, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001r., II UKN 258/00, OSNP z 2002/21/527). W okolicznościach ustalonych w niniejszej sprawie brak jest więc podstaw do przyjęcia pozorności złożonych oświadczeń woli. Odwołująca faktycznie wykonywała pracę na rzecz B. Z., co potwierdziły zeznania świadka K. K., odwołującej i B. Z.. Odwołująca spójnie i szczegółowo opisała czynności wykonywane na rzecz pracodawcy, a jej zeznania znalazły odzwierciedlenie w zebranych materiale dowodowym. Wbrew twierdzeniom organu rentowego, czas pracy odwołujące u B. Z. nie pokrywał się z czasem pracy w Klinice (...), w której odwołującą pozostawała w zatrudnieniu celem wyszkolenia pracownika zatrudnionego w jej miejsce, co obrazują listy obecności.

Nie można zatem mówić, że warunki wynagrodzenia ustalone przez strony umowy o pracę były pozorne.

Pozostaje zatem zbadanie, czy zawarcie przedmiotowej umowy o pracę, z wynagrodzeniem w wysokości 4.350 zł nie było czynnością prawną sprzeczną z ustawą lub mającą na celu obejście ustawy, lub czynnością sprzeczną z zasadami współzycia społecznego, prowadzącą do uznania jej za czynność nieważną na podstawie art. 58 § 1 i § 2 k.c. w związku z art. 300 k.p.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna spreczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

W myśl § 2 nieważna jest czynność prawna spreczna z zasadami współzycia społecznego.

Z kolei zgodnie z § 3 jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

W teorii prawa cywilnego uważa się, że czynnością prawną podjętą w celu obejścia ustawy jest czynność uprawdzie nie objęta zakazem prawnym, ale przedsięwzięta w celu osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo. Skorzystanie z ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym w postaci zasiłków z tego ubezpieczenia nie może być uznane za obejście przepisów prawa.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że samo zawarcie umowy o pracę nawet w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 6 lutego 2006r., III UK 156/05, LEX nr 272549, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005r., II UK 320/04, OSNP 2006/7-8/122).

Natomiast ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne, jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu (art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p.) (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014r., I UK 302/13, LEX nr 1503234, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05, OSNP 2006/11-12/192). Każdorazowo jednak należy badać okoliczności konkretnego przypadku.

Zgodnie z art. 78 kodeksu pracy (t.j. Dz.U. z 2014r., poz.1502) wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość pracy.

Przyjmuje się, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy. Ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (vide uzasadnienie do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005r., II UZP 2/05, OSNP 2005/21/338). Zdaniem Sądu Najwyższego do oceny ekwiwalentności wynagrodzenia należy stosować wzorzec, który w najbardziej obiektywny sposób pozwoli ustalić poziom wynagrodzeń za pracę o zbliżonym lub takim samym charakterze, który będzie uwzględniał również warunki obrotu i realia życia gospodarczego. W wyroku z dnia 23 stycznia 2014r. (I UK 302/13, LEX nr 1503234) Sąd Najwyższy wskazał, że wzorzec godziwego wynagrodzenia, który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika doświadczenia i kwalifikacji zawodowych będzie uwzględniał między innymi takie czynniki, jak: siatka wynagrodzeń obowiązująca w zakładzie pracy; średni poziom wynagrodzeń za taki sam lub podobny charakter świadczonej pracy w danej branży; wykształcenie; zakres obowiązków; odpowiedzialność materialna oraz dyspozycyjność.

Na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych wysokość osiąganego wynagrodzenia ma doniosłe skutki gdyż wynagrodzenie stanowi podstawę wymiaru składek na poszczególne ubezpieczenia, a zatem ma przełożenie na wysokość pobieranych świadczeń. Niesie to za sobą skutki zarówno w sferze interesu ubezpieczonego jak i interesu społecznego. Ustalenie nadmiernie wygórowanego wynagrodzenia prowadzącego – w okolicznościach konkretnej sprawy – do pobierania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nieadekwatnych do odprowadzonych wcześniej składek pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, do których na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych należy zaliczyć m. in. zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, zasadę solidaryzmu ubezpieczeń społecznych, zasadę ochrony interesów i niepokrzywdzenia innych ubezpieczonych, zasadę nieuprawnionego nieuszczipiania środków FUS.

Zakres obowiązków odwołującej w okresie zatrudnienia u B. Z. był bardzo szeroki. A. F. zajmowała się nie tylko sprawami administracyjnymi takimi jak rejestracja pacjentów, przyjmowaniem płatności, tj obsługą recepcji, lecz także wykonywała czynności związane z techniczną stroną pomocy lekarzom weterynarii, tj pobierała krew zwierzętom, pomagała przy zabiegach. Odwołująca posiadała duże doświadczenie zawodowe, albowiem od 2012 roku pracowała w Klinice (...)C w Z., w której wykonywała te same czynności, także aktywnie asystowała w zabiegach, co potwierdziły zeznania świadka J. K. – dyrektora kliniki. Ponadto odwołująca przez 3 lata studiowała zoologię na Politechnice w K., a zatem przez ten okres zdobyła nie tylko odpowiednią wiedzę ale i umiejętności praktyczne związane z obsługą chorych zwierząt. Posiadała ponadto doświadczenie związane z prowadzeniem rozmów handlowych z firmami farmaceutycznymi i pertraktowaniem upustów na zakup środków. Za sprawą odwołującej B. Z. rozpoczęła stałą współpracę ze schroniskiem dla zwierząt, która przynosi stały, wymierny dochód. Zatrudnienie odwołującej było dla B. Z. wartościowe biorąc pod uwagę nie tylko jej umiejętności związane z obsługą chorych zwierząt, ale także z punktu widzenia jej znajomości zawodowych zdobytych u poprzedniego pracodawcy.

Biorąc pod uwagę zakres obowiązków odwołującej, wysokość ustalonego przez strony wynagrodzenia za pracę nie została zawyżona i jest adekwatna do wymiaru ustalonego czasu pracy, powierzonych odwołującej zadań, zajmowanego stanowiska i doświadczenia zawodowego odwołującej.

Wprawdzie podpisując umowę o pracę odwołującą była w ciąży, jednakże ciąża dla odwołującej nie była przeszkodą i realizowała obowiązki pracownicze do momentu w którym trafiła do Szpitala z uwagi na przeciwwskazania medyczne, nie mogła dalej pracy świadczyć. Zawarcie umowy o pracę z ubezpieczoną w czasie ciąży nie było sprzeczne z zasadami

współzycia społecznego. Trudno bowiem uznać, że kobieta w ciąży zawierająca umowę o pracę, którą faktycznie wykonuje, otrzymująca wynagrodzenie adekwatne do zakresu obowiązków, doświadczenia zawodowego i kwalifikacji, narusza zasady współzycia społecznego.

Strony umowy ustaliły, że ubezpieczona, będąc zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, będzie otrzymywać wynagrodzenie miesięczne w wysokości 4.350 zł brutto, co daje kwotę 3.050 zł netto. Kwota ta nie przewyższała możliwości finansowych B. Z.. Wynagrodzenie kształtowało się na poziomie średniego wynagrodzenia w skali kraju. Kwota ta nie jest również wygórowana, biorąc pod uwagę aktualne koszty życia.

Mając na względzie wszystkie powyższe rozważania Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz.1800).

(-) SSR del Magdalena Kimel